

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 884 din 27.11.2019

Dosar nr: 762/2018

Petiția nr: 7065/14.11.2018

Petentă:

Reclamat:

Obiect: Încălcarea demnității pe criteriul politic

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentei

1.

Denumire și domiciliu reclamatului

2.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Sesizarea vizează afirmațiile reclamatului la adresa petentei "o balegă umană"

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare în data de 12.12.2018, 12.02.2019.

5. Procedura de citare legal îndeplinită.

6. De asemenea, s-a invocat, din oficiu, excepția de necompetență a Consiliului în ceea ce privește solicitarea petentei de restabilirea situației anterioare și acordarea de despăgubiri.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentei

7. Petenta sesizează CNCD în legătură cu afirmațiile reclamatului postate pe Facebook, afirmații la adresa petentei "*O balegă umană.; deputat PSD de Mehedinți. Pe 28 octombrie, îi aduce un omagiu (cu penibile greșeli gramaticale) ayatollahului roșu, farul ei călăuzitor, infractorul LA MULTI ANI, DOMNULE PREȘEDINTE! Vă doresc o viață plină de fericire alături de oameni vrednici să vă dăruiască bucurii și recunoștință! Să nu vă lăsați înfrânt NICIODATĂ, pentru că Dumnezeu vă deschide în fiecare zi noi căi pline de lumină! De un an, de când sunt în Parlament, cuvintele și sfaturile dvs mi-au înflorit sufletul! Vă mulțumesc! Cu mult respect și prețuire, , Deputat PSD, județul Mehedinți.*

Pe 10 noiembrie, este aleasă președinta Organizației de femei a PSD Mehedinți. Alegerile sunt găzduite ilegal de Prefectura Mehedinți (intituție apolitică), sub patronajul penal

Târziu, în noapte, deputata de Mehedinți își exhibă beatitudinea: Am dat viață tuturor visurilor mele! Toate visurile mele mi-au dat viață! Pe Facebook. Cu inimioare!

Precizare: castrată de orice urmă de moralitate, ...a votat toate legile criminale ale lui..., cele care au îndoliat justiția și au transformat România în ciumatul Europei”.

9. Petenta consideră că asemenea afirmații sunt de natură să lezeze demnitatea unui om de stat aducând prejudicii morale ce nu pot fi tolerate într-o societate democratică.

8. Având în vedere cele de mai sus, petenta solicită constatarea faptei de discriminare, restabilirea situației anterioare și acordarea de despăgubiri materiale.

Sușținerile reclamatului

9. Reclamatul invocă excepția necompetenței CNCD în ceea ce privește solicitarea petentei de restabilirea situației anterioare și acordarea de despăgubiri.

Pe fondul plângerii, reclamatul susține că petenta nu indică un criteriu de discriminare.

Acesta susține că expresia mai dură, dar care se înscrie în limitele pamfletului, este “o balegă umană”. Reglementările internaționale în materie de libertatea presei permit și astfel de formule plastice, permit chiar și un limbaj mai dur sau chiar exagerări.

Reclamatul mai arată că sesizarea petentei poate îmbrăca forma insultei, calomniei și jignirilor, iar aceasta se poate adresa instanței civile.

De asemenea, reclamatul mai susține că este dreptul său, de cetățean și gazetar, să considere că o instituție apolitică, prin lege, cum este Prefectura, nu poate găzdui întâlniri politice sau oficiale, ori să constate derajaje politice extrem de grave, etc.

V. Motivele de fapt și de drept

10. Pe cale de excepție, Colegiul director urmează să admită excepția de necompetență a Consiliului cu privire la acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare. În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, instanța competentă să soluționeze cererile pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare este judecătoria sau tribunalul, după caz, ca instanțe de drept civil, în raport cu obiectul investiției și valoarea acestuia, cu excepția cererilor în care discriminarea a survenit în contextul unor raporturi juridice guvernate de legi speciale și în care protecția drepturilor subiective se realizează în fața unor jurisdicții speciale, cazuri în care cererile vor fi judecate de aceste instanțe, potrivit dispozițiilor legale speciale” (RIL - Decizia nr. 10).

11. **În fapt**, Colegiul Director reține posibile afirmații discriminatorii: “O balegă umană.; deputat PSD de Mehedinți. Pe 28 octombrie, îi aduce un omagiu (cu penibile greșeli gramaticale) ayatollahului roșu, farul ei călăuzitor, infractorul LA MULTI ANI, DOMNULE PREȘEDINTE! Vă doresc o viață plină de fericire alături de oameni vrednici să vă dăruiască bucurii și recunoștință! Să nu vă lăsați înfrânt NICIODATĂ, pentru că Dumnezeu vă deschide în fiecare zi noi căi pline de lumină! De un an, de când sunt în Parlament, cuvintele și sfaturile dvs mi-au înflorit sufletul! Vă mulțumesc! Cu mult respect și prețuire, , Deputat PSD, județul Mehedinți.

Pe 10 noiembrie, este aleasă președinta Organizației de femei a PSD Mehedinți. Alegerile sunt găzduite ilegal de Prefectura Mehedinți (instituție apolitică), sub patronajul penalei.

Târziu, în noapte, deputata de Mehedinți își exhibă beatitudinea: Am dat viață tuturor visurilor mele! Toate visurile mele mi-au dat viață! Pe Facebook. Cu inimioare!

Precizare: castrată de orice urmă de moralitate, a votat toate legile criminale ale I, celecare au îndoliat justiția și au transformat România în ciumatul Europei”.

12. În drept, Colegiul Director reține că în cazul de față ne raportăm la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratamentul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratănd pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în Art.10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora.”

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile permise favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.”

În acest sens, “Presa joacă un rol esențial într-o societate democratică. Deși nu trebuie să depășească, între alte limite, și pe aceea a protecției reputației altora, este de datoria presei să transmită informații și idei cu privire la toate chestiunile de interes public. Obligației presei de a transmite astfel de informații și idei i se adaugă dreptul publicului de a le primi. Dacă nu ar fi așa, presa nu ar putea să-și îndeplinească rolul său vital de ‘câine de pază public’. (CEDO, între altele, cauza Thorgeirson vs. Islanda, cauza Bladet Tromso and Stensaas vs. Norway, cauza Dichand and others v. Austria, cauza Prisma Press v. France).

Subiectul de interes public a fost definit în jurisprudența de contencios european drept orice „chestiune care afectează viața comunității” (CEDO, cauza Lingens vs. Austria). Interesul public nu se rezumă la chestiunile politice, ci le include și pe cele sociale sau de alt gen care privesc comunitatea. „Nu există nici un precedent juridic pentru a distinge... între discuția politică și discuția asupra altor subiecte de interes public”(Decizia CEDO, cauza Thorgeirson vs. Islanda). „...A lipsi publicul de informații asupra funcționării serviciilor publice înseamnă a ignora un drept fundamental într-o democrație.” (Decizia CEDO, cauza Observer și Guardian vs. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord).

În reținerea acestei marje de apreciere a autorităților cu privire la libertatea de exprimare sunt luate în considerare și elemente legate de calitatea specifică pe care o poate avea autorul discursului (ziarist, politician membru al opoziției, funcționar public etc) sau persoana lezată (politician, funcționar public, magistrat, persoană privată etc.) precum și mijlocul prin care a fost difuzat

mesajul (presa scrisă, televiziune, radio etc.). Astfel în cazul autorului, care este ziarist sau politician membru al opoziției și care își exprimă ideile și opiniile cu privire la aspecte politice, politicieni, funcționari publici etc, marja de apreciere este restrânsă iar protecția libertății de exprimare este maximă. În cazul autorului, funcționar public sau persoană privată care își exprimă opinia sau ideile cu privire la aspecte ce privesc o altă persoană privată, marja de apreciere este întinsă și protecția libertății de exprimare este restrânsă.

13. Raportându-ne la aspectele care fac obiectul petiției deduse soluționării, Colegiul Director constată că acestea vizează afirmații cuprinse într-un comentariu pe o rețea de socializare, Facebook, și vizează o persoană care exercită o funcție de demnitate publică. Obiectul dedus soluționării petiției este circumscris analizei afirmațiilor în cauză, ceea ce presupune, în prima instanță, constatarea existenței afirmațiilor și în ultimă instanță constatarea conținutului afirmațiilor, sub aspectul incidenței sau nu a prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Referindu-ne la afirmații care pot face obiectul unor plângeri deduse soluționării, astfel cum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a statuat în jurisprudența sa, este necesară constatarea existenței/inexistenței afirmațiilor precum și examinarea întregului complex de împrejurări în care cuvintele au fost rostite. Astfel, utilizarea unor sintagme precum „balegă umană” referitoare la anumite categorii de persoane trebuie analizate contextual raportate la întreg, având în vedere modul și locul în care au fost făcute, motivul, declarațiile, articolele, publicațiile, titlul articolelor cât și conținutul acestora, punctele de vedere ale celor care le-au scris sau prezentat, modul și contextul în care au fost făcute precum și impactul, efectul acestora.

Astfel, sub aspectul individualizării și al conținutului afirmațiilor, reținem că acestea sunt în legătură directă cu mesajul transmis de petentă unui personaj politic hulit de majoritatea populației din România pentru acțiunile sale politice: *“LA MULTI ANI, DOMNULE PREȘEDINTE! Vă doresc o viață plină de fericire alături de oameni vrednici să vă dăruiască bucurii și recunoștință! Să nu vă lăsați înfrânt NICIODATĂ, pentru că Dumnezeu vă deschide în fiecare zi noi căi pline de lumină! De un an, de când sunt în Parlament, cuvintele și sfaturile dvs mi-au înflorit sufletul! Vă mulțumesc! Cu mult respect și prețuire, , Deputat PSD, județul Mehedinți”*.

Mesajul reclamatului fiind o reacție la urările petentei către președintele Partidului Social Democrat.: *“O balegă umană:, deputat PSD de Mehedinți. Pe 28 octombrie, îi aduce un omagiu (cu penibile greșeli gramaticale) ayatollahului roșu, farul ei călăuzitor, infractorul*

14. Față de acest aspect, Colegiul director consideră că ne situăm în câmpul liberei discuții a chestiunilor de interes general, care vizează activități cu caracter politic din viața comunității, astfel cum a statuat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, interesul general nerezumându-se la chestiunile politice, ci le include și pe cele sociale sau de alt gen care privesc comunitatea. „Nu există nici un precedent juridic pentru a distinge...între discuția politică și discuția asupra altor subiecte de interes public” (Decizia CEDO în cauza Thorgeirson vs. Islanda).

15. Din acest punct de vedere, raliindu-ne statuării Curții Europene a Drepturilor Omului, reținem că este de datoria presei să transmită informații și idei cu privire la toate chestiunile de interes public. Obligației presei de a transmite astfel de informații și idei i se adaugă dreptul publicului de a le primi. Dacă nu ar fi așa, presa nu ar putea să-și îndeplinească rolul său vital de “câine de pază public”.

Față de conținutul afirmațiilor care vizează deputata PSD de Mehedinți, în speță petenta, mesajul se circumscribe caracterului politic și în special criticii persoanelor care dețin o funcție de demnitate

publică, critică ce vizează o acțiune a petentei de a “peria un infractor (condamnat definitiv)” , într-un spațiu public.

16. Constatând că afirmațiile în cauză nu pot fi încadrate ca fapte de discriminare în accepțiunea O.G. nr.137/2000, republicată, devine redundantă analiza incidentei art.15 din O.G. nr.137/2000, cu atât mai mult cu cât în speță, nu s-a putut reține scopul sau urmărirea restrângerii sau înlăturării recunoașterii, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului, ori a unor drepturi recunoscute de lege, ceea ce determină implicit neîndeplinirea unei cerințe esențiale a legii în vederea constatării faptei prevăzute la art.15.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu pot fi retinute aspecte care intră sub incidența art. 2 alin.1, art.15 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. Se va răspunde petenților în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii
Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita
Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

JURA CRISTIANA - Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA- Membru

Data redactării: 10.12.2019

Motivete de fapt și de drept redactate de Asztalos Csaba Ferenc și
Angelica Paraschiv Gergely

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.